

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

26 JANVIER 1949.

PROPOSITION DE LOI

organisant la répartition des officines de pharmacie.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'exercice de la pharmacie reste toujours régi par les dispositions de la loi du 12 mars 1818 et les précisions données par l'arrêté royal du 31 mai 1885, alors que la pharmacie a subi une évolution importante au cours de ces cinquante dernières années.

Est-il dès lors étonnant que l'organisation de la pharmacie soit actuellement inadaptée et que la profession subisse un malaise qui a des répercussions profondes dans la Société ?

Plus que jamais, il importe de maintenir à la pharmacie son caractère social et d'éviter que, touchée par l'esprit de lucre, elle devienne une entreprise d'aspect et d'allure purement commerciaux, pour laquelle la recherche du profit prévaudrait sur le service social qui doit rester l'essentiel de son activité et de ses buts.

Il importe pour cela, que la pharmacie soit soustraite aux lois et aux principes de la concurrence commerciale pure et que l'activité du praticien de cette branche de l'Art de Guérir soit orientée en ordre principal vers la sauvegarde des intérêts de la Santé Publique.

Sans chercher à modifier profondément la législation actuelle, ce projet tend, avec le minimum de réformes, à corriger le malaise actuel en proposant, d'une part, la répartition judicieuse des officines et d'autre part, en rappelant et en codifiant d'une façon plus précise, les obligations des pharmaciens, surtout en ce qui concerne la présence permanente du pharmacien à l'officine et une sur-

26 JANUARI 1949.

WETSVOORSTEL

tot regeling van de verdeling der apotheken.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De uitoefening van de artsnijbereidkunde valt nog steeds onder de bepalingen van de wet van 12 Maart 1818 en de nadere bepalingen van het Koninklijk besluit van 31 Mei 1885, alhoewel de artsnijbereidkunde in de loop van de jongste vijftig jaren een aanzienlijke ontwikkeling heeft gekend.

Baart het dan verwondering, dat de inrichting van de artsnijbereidkunde thans niet aangepast is en dat het beroep een malaise kent die een diepe weerslag heeft op de Maatschappij ?

Meer dan ooit, moet het maatschappelijk karakter van de artsnijbereidkunde gehandhaafd worden en dient men te vermijden dat zij, aangetast door een geest van winstbejag, een onderneming van louter commerciële aard zou worden, waarbij het winstbejag het maatschappelijk dienstbetoon zou verdringen dat het hoofdkenmerk van haar bedrijvigheid en van haar doeleinden moet blijven.

Daartoe moet de artsnijbereidkunde onttrokken worden aan de wetten en beginselen van de loutere handelsmededinging en dient de bedrijvigheid van de beoefenaar van die tak der Geneeskunst in hoofdzaak te worden geleid naar de vrijwaring van de belangen der Volksgezondheid.

Zonder de tegenwoordige wetgeving grondig te willen wijzigen, strekt dit voorstel er toe, met een minimum van hervormingen, de thans heersende malaise te milderen door, enerzijds, de oordeelkundige verdeling van de apotheken voor te stellen en, anderzijds, door de verplichtingen van de apothekers te verzamelen en nauwkeuriger te codificeren, vooral wat betreft de bestendige aanwezigheid

veillance constante de la préparation des médicaments, ce qui constitue une garantie et une sécurité pour le malade.

Il n'appartient pas non plus aux pharmaciens, de pousser à la consommation exagérée de médicaments ou de substances toxiques. Ceci surtout justifie cette proposition.

Le plan est simple. Pour porter remède aux abus ou aux dangers auxquels la Santé Publique est exposée, il donne aux Pouvoirs Publics, avec le maximum de garanties d'objectivité, le pouvoir d'interdire la création de toute nouvelle officine de pharmacie qui ne serait pas justifiée ou qui, par son activité, pourrait être un danger pour le public.

Finalement, le projet rappelle les devoirs des pharmaciens et tend, en limitant la concurrence et en écartant tout esprit de lucre de la pratique professionnelle, à limiter la consommation exagérée de médicaments et de toxiques.

La présente proposition complète d'ailleurs le projet de loi créant l'Ordre des Pharmaciens qui, dans une de ses dispositions essentielles, a précisément écarté de l'exercice de la profession, toute activité inspirée par un but exclusif de profit.

Le texte proposé à l'attention du Parlement n'a aucun caractère vraiment novateur. Il rend plus sévères et précises des idées qui, normalement, se trouvent reprises dans les dispositions antérieures.

D'ailleurs, des législations semblables existent déjà dans de nombreux pays occidentaux qui, comme le nôtre, ont le souci de la Santé Publique, tels que la France, les pays nordiques, et, plus près de nous, le Grand-Duché de Luxembourg.

**

COMMENTAIRE DES ARTICLES.

Articles 1 à 4. — La loi du 12 mars 1818, article 4, n'impose en fait que le visa du diplôme par les Commissions Médicales comme seule obligation préalable à la création ou à la reprise d'une officine.

Elle ne donne aucun pouvoir pour empêcher la création de toute officine qui ne serait pas conforme aux intérêts de la Santé Publique et aux besoins réels de la population.

Les Commissions Médicales et les instances officielles ne peuvent que constater leur impuissance devant une telle situation.

C'est la raison pour laquelle il importe de donner au Gouvernement de province, sous le contrôle du Ministre responsable, le pouvoir nécessaire pour assurer la protection efficace de la Santé Publique.

Article 5. — Les officines de l'armée, des hôpitaux et des services publics ont une fonction toute particulière et limitée. S'il convient qu'elles ne soient pas soumises aux dispositions de la présente proposition de loi, il importe cependant que toute activité qui n'entre pas dans leur mission normale, leur soit interdite.

van de apotheker in de apotheek en een voortdurend toezicht op de bereiding der geneesmiddelen, wat een waarborg en een veiligheid voor de zieke uitmaakt.

Het is evenmin de rol van de apothekers tot een overdreven verbruik van geneesmiddelen of giftstoffen aan te zetten. Vooral daarom is dit voorstel gewettigd.

Het plan is eenvoudig. Ten einde de misbruiken en gevaren waaraan de Volksgezondheid is blootgesteld te verhelpen, verleent het aan de Openbare Besturen, met een maximum van waarborgen in zake objectiviteit, het recht de oprichting te verbieden van iedere nieuwe apotheek die niet gewettigd zou zijn of die, door haar bedrijvigheid, een gevaar zou kunnen uitmaken voor het publiek.

Ten slotte, herinnert het voorstel aan de plichten van de apothekers en strekt er toe, door de mededinging te beperken en door winstbejag uit de uitoefening van het beroep te weren, het overdreven verbruik van geneesmiddelen en giftstoffen te beperken.

Dit voorstel vult overigens het wetsontwerp aan tot oprichting van de Orde der Apothekers waar, in een van de hoofdbepalingen, juist uit de uitoefening van het beroep iedere bedrijvigheid, ingegeven door louter winstbejag, wordt geweerd.

De tekst die aan het Parlement wordt voorgelegd, brengt geen enkele werkelijke nieuwigheid. Hij verscherpt en bepaalt nader denkbeelden die, normaal, voorkomen in de vroegere bepalingen.

Er bestaan, overigens, reeds dergelijke wetgevingen in talrijke westelijke landen die, zoals het onze, bezorgd zijn om de Volksgezondheid, nl. in Frankrijk, de Noordse landen en, dichter bij ons, het Groothertogdom Luxemburg.

**

COMMENTAAR VAN DE ARTIKELEN.

Artikelen 1 tot 4. — De wet van 12 Maart 1818, artikel 4, legt in feite slechts het visum van het diploma op, door de Geneeskundige Commissies, als enige voorafgaande verplichting voor de opening of de overneming van een apotheek.

Zij verleent geen machtiging om de opening van elke apotheek te verhinderen, wanneer zulks met de belangen van de Volksgezondheid en met de werkelijke behoeften van de bevolking niet zou stroken.

De Geneeskundige Commissies en de overheden kunnen slechts vaststellen, dat ze machteloos staan tegenover die toestand.

Derhalve dient aan de Provinciegouverneur, onder toezicht van de verantwoordelijke Minister, de nodige bevoegdheid verleend te worden, om de doeltreffende bescherming van de Volksgezondheid te waarborgen.

Artikel 5. — De apotheken van het leger, van de gasthuizen en van de openbare diensten hebben een geheel bijzondere en beperkte rol. Indien zij, enerzijds, aan de bepalingen van dit wetsvoorstel niet dienen onderworpen te worden, is het anderzijds geboden, hun gelijk welke werkzaamheid te verbieden die niet tot hun normale opdracht behoort.

Articles 6 et 7. — Il est manifeste que le législateur, en donnant au pharmacien le monopole de la préparation et de la délivrance des médicaments, a voulu que cette activité soit exercée de façon personnelle par le seul professionnel qualifié et responsable.

L'arrêté royal du 31 mai 1885, article 31, précise d'ailleurs « que les pharmaciens prépareront par eux-mêmes » ou feront préparer sous leur surveillance journalière et effective ainsi que sous leur responsabilité, les ordonnances des médecins et les compositions pharmaceutiques. »

Cette surveillance ne peut sérieusement être exercée que sur un nombre limité de collaborateurs. Il convient donc de le préciser.

Article 8. — Celui-ci détermine la situation des officines au moment de l'entrée en vigueur de la loi et il organise le régime transitoire.

Artikelen 6 en 7. — Het is duidelijk dat de wetgever, die aan de apotheker het monopolie van het bereiden en het afleveren van de geneesmiddelen gaf, gewild heeft, dat zulke bedrijvigheid persoonlijk uitgeoefend zou worden door de enige daartoe bevoegde en daarvoor verantwoordelijke vakkundige.

Het Koninklijk besluit van 31 Mei 1885, artikel 31, bepaalt trouwens, dat « de apothekers de voorschriften van de geneesheren en de pharmaceutische samenstellingen zelf zullen voorbereiden of onder hun dagelijks en werkelijk toezicht, alsmede onder hun verantwoordelijkheid zullen laten voorbereiden ».

Dit toezicht kan slechts ernstig uitgeoefend worden op een beperkt aantal medewerkers. Het dient dus nader bepaald.

Artikel 8. — Dit artikel bepaalt de toestand der apotheken op het oogenblik van de inwerkingtreding van de wet en het richt het overgangsstelsel in.

W. MARCHAND.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

La création, le transfert ou la reprise de toute officine de pharmacie ouverte au public, est soumise à une autorisation préalable à conférer par le Gouverneur de Province.

ART. 2.

L'exercice de la profession de pharmacien en tant que titulaire d'une officine ouverte au public, est interdite à tout porteur du diplôme qui n'aurait pas obtenu l'autorisation prévue à l'article 1er.

ART. 3.

L'autorisation prévue à l'article 1er est personnelle et incessible. Elle ne pourra être accordée qu'aux titulaires du diplôme de pharmacien, figurant au tableau de l'Ordre des Pharmaciens et qui auront régulièrement fait viser leur titre par la Commission Médicale Provinciale.

Cette autorisation fixera l'emplacement où l'officine sera exploitée. Cette autorisation sera retirée de plein droit temporairement ou définitivement, si le bénéficiaire a été l'objet d'une sanction disciplinaire de l'Ordre des Pharmaciens comportant la suspension ou la radiation définitive.

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

De oprichting, de overbrenging of de overneming van een voor het publiek toegankelijke apotheek is onderworpen aan een voorafgaande machtiging die door de Provinciegouverneur wordt verleend.

ART. 2.

De uitoefening van het beroep van apotheker als houder van een voor het publiek toegankelijke apotheek, is verboden aan ieder houder van het diploma die niet de bij voorgaand artikel voorziene machtiging heeft bekomen.

ART. 3.

De bij het eerste artikel voorziene machtiging is persoonlijk en onoverdraagbaar. Zij kan slechts worden verleend aan de houders van het diploma van apotheker die voorkomen op de lijst van de Orde der Apothekers en die hun titel regelmatig door de Provinciale Geneeskundige Commissie hebben doen viseren.

In die machtiging wordt de plaats bepaald waar de apotheek wordt geëxploiteerd. De machtiging wordt van rechtswege, tijdelijk of definitief, ingetrokken, indien de belanghebbende het voorwerp is geweest van een tuchtmaatregel van de Orde der Apothekers die de schorsing of de definitieve schrapping ten gevolge hebben.

ART. 4.

Toute demande de création, de transfert ou de reprise d'officine ouverte au public, fera l'objet d'une enquête et l'autorisation ne sera accordée qu'après avis de l'Inspection des Pharmacies, de l'Ordre des Pharmaciens et de l'organisation professionnelle de pharmaciens la plus représentative.

Cette décision est susceptible de recours devant le Roi, suivant des modalités à fixer par arrêté royal.

Un arrêté royal déterminera les conditions d'octroi des autorisations ainsi que les modalités, les droits de priorité et les délais de validité des demandes de création, de transfert ou de reprise d'officine.

Le nombre des officines et leur place seront déterminés par le Gouvernement, suivant les nécessités de la Santé Publique.

La suppression de toute officine en surnombre se fera au fur et à mesure des vacances et sur proposition de l'Ordre des Pharmaciens.

La décision sera prise par le Gouverneur de Province après avis de l'Inspection des Pharmacies et de l'organisation professionnelle la plus représentative.

ART. 5.

Les officines non ouvertes au public, de l'Armée, des Hôpitaux ou des services publics, ne sont pas soumises aux dispositions des articles 1, 2, 3 et 4 de la présente loi.

Est interdite aux officines des hôpitaux, toute délivrance de médicaments à titre onéreux ou gratuit à d'autres malades que ceux hospitalisés.

Est interdite aux officines de l'armée, toute délivrance de médicaments à titre gratuit ou onéreux, à d'autres personnes que les militaires en service actif.

ART. 6.

Les pharmaciens titulaires assureront eux-mêmes et sous leur entière responsabilité, la gestion et la surveillance effective de toute officine ouverte au public.

L'officine devra être fermée, hors présence du pharmacien titulaire ou de pharmaciens adjoints.

ART. 7.

Chaque pharmacien ne pourra assurer la surveillance de plus de deux personnes non diplômées, rétribuées ou non, travaillant dans l'officine, quelle que soit la fonction ou la mission qui pourra leur être confiée.

ART. 8.

Tout pharmacien tenant régulièrement officine ouverte au public, au moment de l'entrée en vigueur de la présente

ART. 4.

Elke aanvraag tot oprichting, overbrenging of overneming van een voor het publiek toegankelijke apotheek zal worden onderzocht, en de machtiging wordt slechts verleend na gunstig advies van de Apotheekinspectie, van de Orde der Apothekers en van de meest representatieve beroepsorganisatie van de apothekers.

Tegen deze beslissing kan beroep worden aangetekend bij de Koning, volgens bij Koninklijk besluit vast te stellen modaliteiten.

De toekenningsvoorwaarden van de machtigingen, alsmede de modaliteiten, de prioriteitsrechten en de geldigheidstermijnen van de aanvragen tot oprichting, overbrenging of overneming van apotheken, worden bij Koninklijk besluit vastgesteld.

Het aantal apotheken en hun plaats worden bepaald door de Regering, volgens de noodwendigheden van de openbare gezondheid.

De afschaffing van de boventallige apotheken gebeurt naarmate dat zij openvallen en op voorstel van de Orde der Apothekers.

De beslissing wordt genomen door de Provinciegouverneur, na advies van de Apotheekinspectie en van de meest representatieve beroepsorganisatie.

ART. 5.

De niet voor het publiek toegankelijke apotheken van het leger, de hospitalen en de openbare diensten zijn niet onderworpen aan de bepalingen van de artikelen 1, 2, 3 en 4 van deze wet.

Het is aan de apotheken van de hospitalen verboden geneesmiddelen af te leveren, tegen betaling of kosteloos, aan andere zieken dan de verpleegden.

Het is aan de apotheken van het leger verboden geneesmiddelen af te leveren, tegen betaling of kosteloos, aan andere personen dan de militairen in actieve dienst.

ART. 6.

De apothekers-titularissen zullen zelf en onder hun volledige verantwoordelijkheid het beheer en het werkelijk toezicht op al de voor het publiek toegankelijke apotheken verzekeren.

Wanneer er geen apotheker-titularis of adjunct-apotheker aanwezig is, moet de apotheek gesloten blijven.

ART. 7.

Ieder apotheker mag slechts het toezicht uitoefenen op niet meer dan twee niet gediplomeerde, al dan niet bezoldigde personen die in de apotheek werken, welke ook de taak of de opdracht is die hun wordt toevertrouwd.

ART. 8.

Elk apotheker die op regelmatige wijze een voor het publiek toegankelijke apotheek houdt op het ogenblik van de

loi, et dont le diplôme a été antérieurement visé par la Commission Médicale est considéré comme bénéficiaire de l'autorisation prévue à l'article 1er, tant qu'il exercera la profession de pharmacien au même endroit.

ART. 9.

Toute infraction aux dispositions de la présente loi sera punie d'une amende de 1.000 à 100.000 francs et d'une peine d'emprisonnement de 8 jours à six mois ou d'une de ces peines seulement.

En cas de récidive aux dispositions des articles 1er et 2, le juge ordonnera la confiscation du matériel et du stock de médicaments.

ART. 10.

Le Ministre de la Santé Publique est chargé de l'exécution de la présente loi.

ART. 11.

La présente loi entrera en vigueur dix jours après sa date de publication au *Moniteur Belge*.

inwerkingtreding van deze wet, en wiens diploma vooraf door de Geneeskundige Commissie werd gevisceerd, wordt geacht de in het eerste artikel bedoelde machtiging te hebben ontvangen zolang hij het beroep uitoefent op dezelfde plaats.

ART. 9.

Elke inbreuk op de bepalingen van deze wet wordt gestraft met geldboete van 1.000 tot 100.000 frank en gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden, of met een van die straffen alleen.

In geval van herhaling tegen de bepalingen van de artikelen 1 en 2, beveelt de rechter de verbeurdverklaring van het materieel en van de voorraad geneesmiddelen.

ART. 10.

De Minister van Volksgezondheid is belast met de uitvoering van deze wet.

ART. 11.

Deze wet treedt in werking tien dagen nadat ze in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

W. MARCHAND.